

Zmiany w zamówieniach publicznych

r. pr. Rafał Jędrzejewski
dyrektor Departamentu Prawnego
Urzędu Zamówień Publicznych

Nowe dyrektywy unijne z 2014 r.

- **DYREKTYWA KLASYCZNA - 2014/24/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65).
- **DYREKTYWA SEKTOROWA - 2014/25/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243).
- **DYREKTYWA KONCESYJNA - 2014/23/UE** z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1).

Termin implementacji upływa w dniu 18 kwietnia 2016 r.

18 października 2018 r. - elektroniczna komunikacja (za wyjątkiem: ogłoszeń , udostępniania dokumentów, aukcji, katalogów i DSZ).

18 kwietnia 2018 r. – sporządzanie jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia

18 kwietnia 2017 r. - elektroniczna komunikacja w przypadku zamawiających centralnych.

Cel i kierunki zmian

- 1) **uproszczenie procedur udzielania zamówień publicznych i ich uelastycznienie, co przyniesie korzyści zarówno zamawiającym jak i wykonawcom, szczególnie małym i średnim przedsiębiorcom poprzez:**
  - **lepsze wykorzystanie negocjacji** jako sposobu doprecyzowania warunków umów z wykonawcami w celu uzyskania usługi, które najlepiej odpowiada potrzebom zamawiającego,
  - **skrócenie minimalnych terminów** w procedurach udzielania zamówień,
  - **zmniejszenie obowiązków formalnych** na etapie ubiegania się o udzielenie zamówienia; przedstawianie przez wykonawców oświadczenia o spełnianiu warunków w postaci **jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia**; obowiązek złożenia wszystkich dokumentów co do zasady przez wykonawcę, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą,
  - wprowadzenie **fakultatywności wadium i terminu związania ofertą**,
  - zlikwidowanie obowiązków zamawiających w zakresie przesyłania do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych zawiadomień o wszczęciu postępowania z w trybie negocjacji bez ogłoszenia, o zawarciu umowy ramowej lub ustanowieniu dynamicznego systemu zakupów na okres dłuższy niż 4 lata,
  - otwarcie katalogu **przesłanek unieważnienia postępowania**.

Cel i kierunki zmian

2) **elektronizacja zamówień publicznych polegająca na:**

- wprowadzeniu **obowiązkowej komunikacji elektronicznej** między wykonawcą i zamawiającym,
- wprowadzeniu obowiązku stosowania przy składaniu ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu **profilu nabywcy**, stanowiącego rozwiązanie techniczne, umożliwiające realizację procesu udzielania zamówień publicznych, w tym sporządzanie dokumentów elektronicznych, ich udostępnianie, przekazywanie i przechowywanie, z wykorzystaniem środków elektronicznych,
- stworzeniu elektronicznej **platformy zamówień publicznych e-Zamówienia**, na której będzie znajdował się w szczególności Biuletyn Zamówień, profil nabywcy oraz aukcje elektroniczne, dzięki czemu zwiększona zostanie dostępność oraz przejrzystość realizowanych procesów, z jednoczesnym zapewnieniem bezpieczeństwa danych,
- **uproszczeniu realizacji obowiązków związanych ze sprawozdawczością** poprzez automatyzację tworzenia sprawozdawczości rocznej wykorzystującej dane o postępowaniach przechowywane na platformie e-Zamówienia;

Cel i kierunki zmian

- 3) **promowanie i realne wykorzystywanie pozaekonomicznych celów zamówień publicznych takich jak ochrona środowiska, integracja społeczna czy wspieranie innowacyjności:**
- położenie nacisku na **wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie**, czyli opartej również na efektywności kosztowej, jak również uwzględniającej nie tylko cenę lub koszt ale także inne aspekty niż cena lub koszt oraz wprowadzenie możliwości ograniczenia stosowania kryterium najniższej ceny,
  - **użycie przyjaznych dla środowiska sposobów produkcji** itp.,
  - wprowadzenie nowej procedury – **partnerstwa innowacyjnego**, przeznaczonej dla nabywania produktów i usług, które nie są jeszcze dostępne na rynku,
  - **promowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych** poprzez obniżenie warunku poziomu zatrudniania tych osób z 50% do 30%;

Cel i kierunki zmian

4) zapewnienie lepszego dostępu do rynku małym i średnim przedsiębiorcom poprzez:

- zachęcanie zamawiających do zawierania **kilku mniejszych umów** (udzielania zamówień w częściach, o które łatwiej będzie się ubiegać MŚP),
- ograniczenia żądania spełniania **wygórowanych warunków udziału w postępowaniu w zakresie zdolności ekonomicznej** (średni roczny obrót - maksymalnie dwukrotność szacunkowej wartości zamówienia);

Cel i kierunki zmian

- 5) **uproszczenie procedur przy udzielaniu zamówień społecznych oraz niektórych innych usług np. prawnych, hotelarskich, gastronomicznych, kulturalnych, zdrowotnych itp. poprzez:**
- podwyższenie progu kwotowego, od którego istnieje obowiązek przestrzegania przepisów ustawy,
  - umożliwienie zastosowania kryteriów jakościowych takich jak dostępność, ciągłość i trwałość oferowanych kluczowych usług,
  - umożliwienie **określenia własnej procedury** udzielenia zamówienia;

Cel i kierunki zmian

Zmiany niezwiązane z wdrożeniem dyrektyw dotyczą:

1) kontroli zamówień publicznych prowadzonej przez Prezesa UZP:

Zmiany zmierzają do umożliwienie objęcia kontrolą wszystkich czynności podejmowanych przez zamawiającego, objętych regulacjami ustawy (przed wszczęciem, po wszczęciu postępowania, po zawarciu umowy), nie zaś tylko czynności podejmowanych pomiędzy wszczęciem postępowania a wyborem oferty, oraz umożliwienie prowadzenia przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych kontroli planowych, zamiast wyłącznie kontroli uprzednich i kontroli na wniosek podmiotów zewnętrznych;

2) kompetencji i zadań wykonywanych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych:

3) postępowania przed Krajową Izbą Odwoławczą:

*Zmiany polegają na rozszerzeniu dopuszczalności wnoszenia przez wykonawców odwołań w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych poniżej progów unijnych na czynności zamawiającego dotyczące: **opisu przedmiotu zamówienia, wyboru oferty najkorzystniejszej oraz unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.***

Najważniejsze zmiany w dyrektywach

- **Obligatoryjna elektronizacja** zamówień publicznych.
- Zmniejszenie **obowiązków formalnych** przy ubieganiu się o zamówienia publiczne.
- Szerszego uwzględnienie w zamówieniach publicznych kwestii: **społecznych, środowiskowych, innowacyjności, MSP.**
- Wybór **oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.**
- Wybór **rzetelnego wykonawcy** zamówienia publicznego.
- Kodyfikacja orzecznictwa TSUE dot.: (1) wyłączeń typu **in-house**, (2) **modyfikacji** umowy o zamówienie publiczne.

Elektronizacja zamówień publicznych (dyrektywy)

- Przekazywanie ogłoszeń **wyłącznie w formie elektronicznej**.
- Elektroniczna dostępność **dokumentów zamówienia**.
- Obowiązkowa **komunikacja elektroniczna** na wszystkich etapach postępowania, łącznie z przekazywaniem **ofert i wniosków** (po 30 miesięcznym okresie przejściowy, tj. 18.10.2018 r.).
- **Elektroniczne środki komunikacji**: (1) niedyskryminujące, (2) ogólnie dostępne, (3) interoperacyjne z produktami ITC w powszechnym użyciu, (4) nie ograniczające dostępu do zamówienia, (5) dostępne dla osób niepełnosprawnych.

Elektronizacja zamówień publicznych - wyjątki

- **NIE ELEKTRONICZNE:** (1) przetwarzanie lub ocena ofert, (2) proces zamówień publicznych po udzieleniu zamówienia, (3) wewnętrzna komunikacja w obrębie zamawiającego.
- **Specjalistyczne narzędzia** lub **formaty plików**, które nie są ogólnie dostępne.
- Konieczność wykorzystania **specjalistycznego sprzętu biurowego** (np. drukarki szerokoformatowe).
- Konieczność przedstawienia **modelu fizycznego** lub w **skali**.
- Ochrona szczególnie **wrażliwego charakteru informacji**.

Elektronizacja zamówień publicznych (projekt nowej ustawy Pzp)

- **Profil nabywcy** – rozwiązanie techniczne, umożliwiające w pełni elektroniczne udzielanie zamówień publicznych, w tym **SPORZĄDZANIE** dokumentów elektronicznych, ich **UDOSTĘPNIANIE, PRZEKAZYWANIE, PRZECHOWYWANIE**, z wykorzystaniem środków elektronicznych.
- Za pośrednictwem **profilu nabywcy** – publikacja ogłoszeń, udostępnianie dokumentów zamówienia, komunikacja elektroniczna, składanie ofert i wniosków.
- **PLATFORMA eZAMÓWIEŃ** - na której będą się znajdować: (1) **profile nabywcy**, (2) **Biuletyn Zamówień**, (3) **aukcje elektroniczne**.
- automatyczne tworzenie **sprawozdawczości rocznej** w oparciu o dane o postępowaniach z Platformy eZamówień.

Zmniejszenie obowiązków formalnych w zamówieniach publicznych

JEDNOLITY EUROPEJSKI DOKUMENT ZAMÓWIENIA:

zaktualizowane oświadczenie własne wykonawcy, jako **dowód wstępny** zastępujący zaświadczenia wydawane przez organy publiczne osoby trzecie, że wykonawca:

- (1) nie podlega wykluczeniu,
- (2) spełnia kryteria kwalifikacji,
- (3) spełnia kryteria selekcji (obiektywne zasady i kryteria kwalifikacji kandydatów).

- Dot. **zdolności podmiotów trzecich**, na których polega wykonawca.
- Wskazuje **ORGANY PUBLICZNE** i **OSOBY TRZECIE** odpowiedzialnych za wystawienie dokumentów potwierdzających OŚWIADCZENIE WYKONAWCY.
- OŚWIADCZENIE obejmuje potwierdzenie, że wykonawca będzie w stanie na **ŻĄDANIE** i **BEZ ZBĘDNEJ ZWŁOKI** przedstawić **DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE**.

Zmniejszenie obowiązków formalnych w zamówieniach publicznych

JEDNOLITY EUROPEJSKI DOKUMENT ZAMÓWIENIA:

- (1) ADRES INTERNETOWY BAZ DANYCH, (2) DANE IDENTYFIKACYJNE, (3) OŚWIADCZENIE O WYRAŻENIU ZGODY – w przypadku dokumentów potwierdzających, które zamawiający **może UZYSKAĆ bezpośrednio** za pomocą **baz danych**.
- **PONOWNE WYKORZYSTANIE** jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia, który został użyty we wcześniejszym postępowaniu, jeżeli **INFORMACJE W NIM ZAWARTE SĄ NADAL PRAWIDŁOWE**.
- sporządzany na **STANDARDOWYM FORMULARZU**, który zostanie określony przez K.E.
- przedstawiany wyłącznie **w formie elektronicznej**.

Zmniejszenie obowiązków formalnych w zamówieniach publicznych

- zamawiający może na **dowolnym etapie postępowania** zwrócić się do kandydatów i oferentów o **PRZEDŁOŻENIE** wszystkich lub niektórych **DOKUMENTÓW POTWIERDZAJĄCYCH**, jeżeli jest to **niezbędne do zapewnienia prawidłowego przebiegu postępowania**
- **PREKWALIFIKACJE** np. w PO, DK, NZO.
- **AKTUALNE DOKUMENTY POTWIERDZAJĄCE**
jednolity europejski dokument zamówieniowy
przedkłada wyłącznie wykonawca,
któremu zamawiający postanowił udzielić zamówienia.

Zmniejszenie obowiązków formalnych w zamówieniach publicznych

Wykonawca nie jest zobowiązany do przedstawiania dokumentów, które:

- zamawiający ma możliwość uzyskać bezpośrednio za pomocą **bezpłatne krajowej bazy danych w dowolnym państwie członkowskim** (krajowy rejestr zamówień, wirtualna kartoteka przedsiębiorstw, elektroniczny system przechowywania dokumentów, system kwalifikacji wstępnej).
- **zamawiający już posiada.**

Zmniejszenie obowiązków formalnych w zamówieniach publicznych

- w PN zamawiający może podjąć decyzję o **ROZPATRZENIU OFERT** przed sprawdzeniem:
(1) **podstaw wykluczenia**, (2) **kryteriów kwalifikacji**.
- w dowolnym momencie postępowania zamawiający może **WYKLUCZYĆ** wykonawcę, gdy okaże się, że z **racji czynów popełnionych lub czynności zaniechanych przed postępowaniem lub w jego trakcie**, wykonawca znajduje się w sytuacji objętej przesłankami wykluczenia.

Zmniejszenie obowiązków formalnych w zamówieniach publicznych

- w celu ułatwienia zamówień transgranicznych, stała aktualizacja dot. **INFORMACJI DOT. ZAŚWIADCZEŃ I INNYCH RODZAJÓW DOWODÓW** w formie dokumentów wprowadzanych do **systemu e-Certis** stworzonego przez K.E.
- Zamawiający korzystają z systemu **e-Certis** i wymagają **PRZEDE WSZYSTKIM** takich rodzajów: (1) **ZAŚWIADCZEŃ** i (2) **DOWODÓW**, które są objęte **e-Certis**.
- K.E. udostępni w e-Certis **wszystkie wersje językowe** jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia.

Poleganie na zdolnościach podmiotów trzecich

- W zakresie kryteriów dot. wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, stosownego doświadczenia zawodowego wykonawca może polegać na zdolnościach innych podmiotów, **GDY ZREALIZUJĄ ROBOTY BUDOWLANE lub USŁUGI**, do których zdolności te są potrzebne.
- W zakresie sytuacji ekonomicznej lub finansowej, **ZAMAWIAJĄCY MOŻE WYMAGAĆ SOLIDARNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA REALIZACJĘ ZAMÓWIENIA.**
- **PODMIOT TRZECI** musi: (1) spełniać odpowiednie **KRYTERIA KWALIFIKACJI** i (2) nie mogą zachodzić **PODSTAWY WYKLUCZENIA**.
Jeżeli nie zachodzi, **ZAMAWIAJĄCY MOŻE ŻĄDAĆ OD WYKONAWCY ZASTĄPIENIA PODMIOTU TRZECIEGO INNYM PODMIOTEM.**
- W zamówieniach na roboty budowlane, usługi oraz w przypadku prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją w zamówieniach na dostawy **można wymagać realizacji kluczowych zadań bezpośrednio przez wykonawcę .**

Przesłanki (fakultatywne) wykluczenia wykonawców

- Zamawiający może wykazać za **pomocą dowolnych środków**, że wykonawca jest winny **poważnego wykroczenia zawodowego**, które poddaje w wątpliwość jego **uczciwość**,
- Jeżeli wykonawca wykazywał **znaczące i uporczywe niedociągnięcia w spełnianiu istotnych wymogów** w ramach wcześniejszej umowy w sprawie zamówienia publicznego, wcześniejszej umowy z podmiotem zamawiającym lub wcześniejszą umowę w sprawie koncesji, które doprowadziły do **WCZEŚNIEJSZEGO ROZWIĄZANIA TEJ UMOWY, ODSZKODOWANIA** lub **INNYCH PORÓWNYWALNYCH SANKCJI**,
- Zamawiający za pomocą dowolnych stosownych środków może wykazać **naruszenie mających zastosowanie obowiązków** z zakresu prawa pracy, socjalnego, ochrony środowiska,
- Nie można przy pomocy mniej inwazyjnych środków zlikwidować **konfliktu interesów**,
- Winny **poważnego wprowadzenia w błąd** zamawiającego, zataił informacje, nie jest w stanie przedstawić dokumentów na potwierdzenie oświadczenia JEDZ.

Kwalifikacja wykonawców

Środki naprawcze (*tzw. self-cleaning*)

Każdy wykonawca ma możliwość przedstawienia **dowodów swojej rzetelności, pomimo istnienia podstawy wykluczenia**. W tym celu musi udowodnić, że:

- **Zrekompensować** wszelkie **szkody** spowodowane przestępstwem lub wykroczeniem lub zobowiązać się do ich rekompensaty,
- **Wyczerpująco wyjaśnić fakty i okoliczności** aktywnie współpracując z organami śledczymi,
- Podjąć konkretne **środki techniczne, organizacyjne i kadrowe**, które są odpowiednie dla **zapobiegania dalszym** przestępstwom lub nieprawidłowemu postępowaniu.

Kwalifikacja wykonawców

Środki naprawcze (*tzw. self-cleaning*)

- ŚRODKI PODJĘTE przez WYKONAWCÓW są OCENIANE z uwzględnieniem WAGI i **SZCZEGÓLNYCH OKOLICZNOŚCI PRZESTĘPSTWA lub WYKROCZENIA.**
- Jeśli przedstawione dowody zostaną uznane za wystarczające, wykonawca **nie podlega wykluczeniu** z udziału w postępowaniu.
- Jeżeli zamawiający uzna przedstawione dowody **za niewystarczające** musi przekazać wykonawcy uzasadnienie swojej decyzji o wykluczeniu z postępowania.
- Z dodatkowej możliwości wykazania swojej rzetelności **nie mogą skorzystać wykonawcy**, w stosunku do których **prawomocnym wyrokiem sądowym orzeczono zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego lub koncesji** – w okresie na jaki orzeczono zakaz ubiegania się o zamówienia i koncesje.

Kwestie społeczne i środowiskowe

- Konieczność zapewnienia, że przy realizacji zamówienie publicznego będą przestrzegane **MAJĄCE ZASTOSOWANIE OBOWIĄZKI** w dziedzinie: **(1) prawa ochrony środowiska, (2) prawa socjalnego i (3) prawa pracy.**
- **Wykluczenie wykonawców**, którzy nie przestrzegają ww. przepisów prawa ochrony środowiska, socjalnego i pracy.
- **Odrzucanie ofert**, jeżeli nie uwzględniono w niej przestrzegania ww. obowiązków.
- Badanie **uwzględnienia kosztów związanych z ww. obowiązkami** w ramach wyjaśniania **rażąco niskiej oferty.**

Innowacyjność w zamówieniach publicznych

PARTNERSTWO INNOWACYJNE:

- ma zastosowanie, gdy **istniejące na rynku rozwiązania nie mogą zaspokoić potrzeby opracowania i zakupu** innowacyjnego produktu, usługi lub roboty budowlanej,
- **długotrwałe partnerstwo** w celu opracowania i zakupu rozwiązania zgodnego z ustalonym **poziomem wydajności i kosztów**, bez konieczności przeprowadzania odrębnego postępowania w sprawie **zakupu**,
- oparte na procedurze **negocjacji z ogłoszeniem**,
- **najlepsza relacja jakości do ceny**,
- ustanowienie PI z **kilkoma partnerami**.

Przesłanki zastosowania trybów negocjacyjnych NZO i DK

- Potrzeby zamawiającego nie mogą być spełnione przez **DOSTOSOWANIE ŁATWO DOSTĘPNYCH NA RYNKU ROZWIĄZAŃ**,
- obejmują rozwiązania **PROJEKTOWE** lub **INNOWACYJNE**,
- zamówienie nie może być udzielone **BEZ WCZEŚNIEJSZYCH NEGOCJACJI** z uwagi na szczególne okoliczności dot. **CHARAKTERU, STOPNIA ZŁOŻONOŚCI, STRUKTURY FINANSOWEJ LUB PRAWNEJ** albo z uwagi na **RYZYKO** związane z PRZEDMIOTEM ZAMÓWIENIA,
- Zamawiający nie może ustalić specyfikacji technicznej w wystarczająco precyzyjny sposób przez odniesienie do **NORM, EUROPEJSKICH OCEN TECHNICZNYCH, WSPÓLNYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH** lub **REFERENCJI TECHNICZNYCH**.

MSP w zamówieniach publicznych

- Zachęcanie zamawiających do zawierania kilku mniejszych umów (udzielania zamówień w częściach, o które łatwiej będzie się ubiegać MŚP).
- **Minimalny roczny obrót**, jakiego zamawiający mogą wymagać od wykonawców na potwierdzenie ich sytuacji ekonomicznej i finansowej – z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków - **nie może przekraczać dwukrotności szacunkowej wartości zamówienia.**

Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie

Kryteria oceny ofert

Zamówień udziela się na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia zamawiającego, którą określa się na podstawie:

- **ceny** lub
- **kosztu** – z wykorzystaniem podejścia opartego na **efektywności kosztowej** takiego jak **rachunek kosztów cyklu życia** lub
- **najlepszej relacji jakości do ceny**, którą szacuje się na podstawie kryteriów obejmujących aspekty **jakościowe, środowiskowe** lub **społeczne** związane z przedmiotem zamówienia.

Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie

- W przypadku zamówień, w których **właściwości personelu** wyznaczonego do realizacji zamówienia mogą mieć znaczący wpływ na **poziom wykonania zamówienia**, kryteria oceny ofert mogą obejmować: (1) **organizację**, (2) **kwalifikacje** i (3) **doświadczenie** tego personelu.
- **Państwa członkowskie mogą ograniczyć stosowanie ceny lub kosztu jako jedyne kryterium oceny ofert.** (planuje się to w nowej Pzp)
- Zamawiający **może nie udzielić zamówienia wykonawcy, który złożył ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie**, jeśli ustalił, że oferta ta jest niezgodna z mającymi zastosowanie obowiązkami z zakresu **prawa środowiskowego, prawa pracy lub prawa socjalnego.**

Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie

Rachunek kosztów cyklu życia (LCC)

Obejmuje **koszty** ponoszone **w czasie cyklu życia produktu, usługi lub roboty budowlanej**. Zalicza się do nich koszty:

- **wewnętrzne** – ponoszone przez instytucję zamawiającą lub innych użytkowników (np. koszty związane z **nabyciem**, koszty **użytkowania, utrzymania, wycofania** z eksploatacji),
- **zewnętrzne** – koszty przypisywane zewnętrznym **efektom ekologicznym** związanym z produktem, usługą lub robotą budowlaną, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować (np. koszty emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń, koszty łagodzenia zmian klimatu).

Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie

Rachunek kosztów cyklu życia (LCC)

Obejmuje **koszty** ponoszone **w czasie cyklu życia produktu, usługi lub roboty budowlanej**. Zalicza się do nich koszty:

- **wewnętrzne** – ponoszone przez instytucję zamawiającą lub innych użytkowników (np. koszty związane z **nabyciem**, koszty **użytkowania, utrzymania, wycofania** z eksploatacji),
- **zewnętrzne** – koszty przypisywane zewnętrznym **efektom ekologicznym** związanym z produktem, usługą lub robotą budowlaną, o ile ich wartość pieniężną można określić i zweryfikować (np. koszty emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń, koszty łagodzenia zmian klimatu).

Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie

Rachunek kosztów cyklu życia (LCC)

Metodologia zastosowana do oszacowania zewnętrznych kosztów cyklu życia powinna spełniać poniższe warunki:

- powinna być oparta **na kryteriach obiektywnie** możliwych do **zweryfikowania i niedyskryminacyjnych**,
- powinna być **dostępna** dla wszystkich zainteresowanych stron,
- **wymagane dane** powinny być możliwe do dostarczenia uzasadnionym nakładem sił przez wykonawców działających z należytą starannością.

Stosowanie określonej **metodologii szacowania kosztów cyklu życia** jest **obowiązkowe** tylko wtedy kiedy taka metodologia staje się **obowiązkowa na mocy unijnego aktu ustawodawczego**.

Wybór oferty najkorzystniejszej ekonomicznie

Wykrywanie i eliminowanie rażąco niskie oferty:

- **obowiązek żądania wyjaśnień od wykonawców**, jeśli oferta wydaje się rażąco niska w stosunku do danych robót budowlanych, dostaw lub usług,
- instytucja zamawiająca może odrzucić ofertę wyłącznie w przypadku, gdy **dostarczone dowody nie uzasadniają w sposób zadowalający niskiego poziomu proponowanej ceny lub kosztów**,
- Zamawiający ocenia dostarczone informacje w drodze **KONSULTACJI** z oferentem.
- instytucja zamawiająca **ma obowiązek odrzucenia oferty**, jeśli stwierdzi, że jest ona rażąco niska, ponieważ jest niezgodna z mającymi zastosowanie obowiązkami z zakresu **prawa środowiskowego, prawa pracy czy prawa socjalnego**.

Kodyfikacja wyłączenia spod Pzp zamówień między podmiotami sektora publicznego

- **IN-HOUSE KLASYCZNY:** zamawiającym - kontrolowany podmiot.
- **IN-HOUSE KLASYCZNY POŚREDNI:** zamawiający – podmiot kontrolowany przez inną osobę prawną kontrolowaną przez zamawiającego.
- **IN-HOUSE ODWRÓCONY:** podmiot kontrolowany – zamawiający lub inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego.
- **IN-HOUSE WSPÓLNY:** zamawiający, sprawujący kontrolę z innymi zamawiającymi – podmiot wspólnie kontrolowany przez tych zamawiających.
- **IN-HOUSE SIOSTRZANY:** zamówienia udzielane pomiędzy podmiotami kontrolowanymi przez tego samego zamawiającego.
- **WSPÓŁPRACA PUBLICZNO-PUBLICZNA:** umowa zawarta między dwiema lub więcej zamawiającymi w celu zapewnienia wykonania usług publicznych.

Zamówienia typu *in-house*

Zamówienie publiczne udzielone innemu podmiotowi **nie podlega dyrektywie**, jeśli kumulatywnie spełnione są następujące warunki:

- instytucja zamawiająca sprawuje nad daną osobą prawną **kontrolę podobną do kontroli, jaką sprawuje nad własnymi jednostkami**;
- ponad **80 % działalności** kontrolowanej osoby prawnej jest prowadzone w ramach **wykonywania zadań powierzonych jej przez instytucję zamawiającą** sprawującą kontrolę lub przez **inne osoby prawne kontrolowane przez tę instytucję zamawiającą**; oraz
- w kontrolowanej osobie prawnej **nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego**, z wyjątkiem form udziału kapitału prywatnego o charakterze **niekontrolującym i nieblokującym**, wymaganych na mocy krajowych przepisów ustawowych, zgodnie z Traktatami, oraz nie wywierających decydującego wpływu na kontrolowaną osobę prawną.

Zamówienia typu *in-house*

- **Kontrola analogiczna do kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami** – jeżeli podmiot kontrolujący wywiera decydujący wpływ zarówno na:
  - (1) **cele strategiczne**, jak i na
  - (2) **istotne decyzje** kontrolowanego podmiotu.
- Kontrolę może sprawować także **inna osoba prawna**, która sama jest kontrolowana w ten sam sposób przez instytucję zamawiającą.

Zamówienia typu *in-house*

Dyrektywa nie ma zastosowania także w przypadku gdy:

- gdy **kontrolowana osoba prawna** będąca instytucją zamawiającą udziela zamówienia **instytucji zamawiającej** sprawującej nad nią kontrolę **lub innej osobie prawnej kontrolowanej przez tę samą instytucję zamawiającą**.

- gdy instytucja zamawiająca udziela zamówienia podmiotowi, nad którym sprawuje **kontrolę wspólnie z innymi instytucjami zamawiającymi** pod warunkiem, że:
  - (1) ponad 80% działalności tego podmiotu stanowią zadania powierzone mu przez instytucje kontrolujące lub inne podmioty kontrolowane przez te instytucje oraz
  - (2) nie ma w takim podmiocie udziału kapitału prywatnego.

Zamówienia typu *in-house*

Kontrola sprawowana wspólnie przez instytucje zamawiające, występuje jeżeli:

- w skład organów decyzyjnych kontrolowanej osoby prawnej wchodzi **przedstawiciele wszystkich uczestniczących instytucji zamawiających**. Poszczególni przedstawiciele mogą reprezentować **niektóre** lub **wszystkie** uczestniczące instytucje zamawiające;
- wspomniane instytucje zamawiające są w stanie wspólnie wywierać **decydujący wpływ** na **cele strategiczne** oraz **istotne decyzje** kontrolowanej osoby prawnej; oraz
- kontrolowana osoba prawna **nie działa w interesie sprzecznym** z interesami instytucji zamawiających sprawujących nad nią kontrolę.

Współpraca publiczno-publiczna

Dyrektywie nie podlegają umowy zawarte wyłącznie między instytucjami zamawiającymi, jeżeli:

- umowa **ustanawia** lub **wdraża** współpracę między uczestniczącymi instytucjami zamawiającymi **w celu zapewnienia wykonania usług publicznych**, które muszą one wykonać, z myślą o realizacji celów, które im wspólnie przyświecają;
- wdrożeniem tej współpracy **kierują jedynie względy związane z interesem publicznym**; oraz
- uczestniczące instytucje zamawiające wykonują na otwartym rynku **mniej niż 20 % działalności będących przedmiotem współpracy**.

Modyfikacja umów o zamówienie publiczne

Umowa o zamówienie publiczne może zostać zmieniona bez przeprowadzenia nowego postępowania:

- jeśli modyfikacje, niezależnie od ich wartości, zostały przewidziane w dokumentach zamówienia **w precyzyjnych klauzulach przeglądowych**, które mogą obejmować klauzule zmiany ceny lub opcje
- w przypadku **dodatkowych robót budowlanych, usług lub dostaw**, wykonywanych przez pierwotnego wykonawcę, które stały się **niezbędne** i które nie były uwzględnione w pierwotnym zamówieniu
- jeśli konieczność modyfikacji spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, **działający z należytą starannością, nie mógł przewidzieć**; modyfikacja **nie zmienia ogólnego charakteru umowy** oraz ewentualny wzrost ceny **nie przekracza 50% wartości pierwotnej umowy**.

Modyfikacja umów o zamówienie publiczne

Gdy nowy wykonawca **zastępuje** wykonawcę, któremu **pierwotnie udzielono zamówienia**, w wyniku:

- jednoznacznej klauzuli przeglądowej lub opcji,
- **sukcesji uniwersalnej** lub **częściowej** praw i obowiązków pierwotnego wykonawcy w wyniku restrukturyzacji, przejęcia, połączenia, nabycia lub upadłości,
- przejęcia przez instytucję zamawiającą zobowiązań głównego wykonawcy względem jego podwykonawców.

Modyfikacja umów o zamówienie publiczne

Gdy wartość modyfikacji jest niższa niż obie poniższe wartości:

- progi określone w dyrektywie
- **10% pierwotnej wartości umowy** w przypadku zamówień na **usługi i dostawy** oraz **15%** w przypadku zamówień na **roboty budowlane**.

Gdy modyfikacje – niezależnie od ich wartości – są **nieistotne**.

Modyfikacja umów o zamówienie publiczne

Modyfikację uznaje się za istotną, jeśli powoduje ona, że charakter umowy zmienia się w sposób istotny w stosunku do charakteru pierwotnie zawartej umowy tzn.:

- Wprowadza warunki, które gdyby były częścią pierwotnego postępowania umożliwiłyby **dopuszczenie innych kandydatów** niż ci, którzy zostali pierwotnie zakwalifikowani lub **przyjęcie oferty innej niż ta, która została pierwotnie przyjęta**, albo zainteresowałyby **dodatkowych uczestników postępowania o udzielenie zamówienia** lub
- **Zmienia równowagę ekonomiczną umowy na korzyść wykonawcy** lub w sposób nieprzewidziany w pierwotnej umowie
- **Znacznie rozszerza zakres umowy**
- Gdy **nowy wykonawca zastępuje wykonawcę**, któremu udzielono zamówienia w przypadkach innych niż dopuszczone dyrektywą

Dziękuję za uwagę

Rafal.Jedrzejewski@uzp.gov.pl

rkjedrzejewski@gmail.com